

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ110/2019

(της διαδικασίας του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 11^η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαεννέα (2019), ημέρα Δευτέρα και ώρα 09:30 π.μ., και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής, εξ αναβολής από τη συνεδρίαση της 07-11-2019.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Μέλη:** Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Γραμματέας: Αντωνοπούλου Μαρία, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού.

Εισηγητής: Γεώργιος Τράντας, Νομικός Σύμβουλος ΕΑΑΔΗΣΥ

Ο Νομικός Σύμβουλος, Γεώργιος Τράντας, παρέστη και ανέπτυξε το θέμα στη συνεδρίαση της 07-11-2019, οπότε και αποφασίστηκε η αναβολή του, μέχρι τη λήψη συμπληρωματικών στοιχείων από την υποβάλλουσα Αρχή. Κατόπιν δε αυτών, η Αρχή εκδίδει την ακόλουθη Γνώμη:

Θέμα: *«Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 2,*

παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την ανάθεση σύμβασης για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS - Φάση 2 του Υπουργείου Εξωτερικών, προϋπολογισμού 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.»

1. Με το υπ' αριθ. 63716/25-10-2019 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών (αριθ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 5607/25-10-2019), όπως αυτό συμπληρώθηκε, κατόπιν αιτήματος της Αρχής, με τα υπ' αριθ. 65939/05-11-2019 και 67285/11-11-2019 έγγραφά του (αριθ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 5791/05-11-2019 και 5914/11-11-2019 αντιστοίχως), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, για την ανάθεση σύμβασης για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS - Φάση 2 του Υπουργείου Εξωτερικών, προϋπολογισμού 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1. Στο πλαίσιο δημιουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος για τις Θεωρήσεις (VIS), τα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν την υποχρέωση να δημιουργήσουν εθνικά πληροφοριακά συστήματα θεωρήσεων (N-VIS), τα οποία θα συνδέονται, μέσω της αντίστοιχης εθνικής διεπαφής (NET-VIS), με το κεντρικό επίπεδο, θα διαχειρίζονται τις διαδικασίες έκδοσης θεώρησης εισόδου των χωρών Schengen και θα αξιοποιούν τις τρέχουσες τεχνολογικές δυνατότητες. Το Υπουργείο Εξωτερικών, ως αρμόδια Εθνική Αρχή, έχει την ευθύνη ανάπτυξης του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Θεωρήσεων (N-VIS).

Το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Θεωρήσεων N-VIS αποτελεί μια κρίσιμη ψηφιακή υποδομή της χώρας, καθώς μέσω αυτού γίνεται η έκδοση θεωρήσεων Schengen και η ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών για τις θεωρήσεις μεταξύ των κρατών-μελών Schengen. Η δημιουργία του αποφασίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2004 (Απόφαση του Συμβουλίου 2004/512/ΕΚ «για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS)» της 8ης Ιουνίου 2004). Η λειτουργία του αποτελεί διεθνή υποχρέωση της Ελλάδας, βάσει της Απόφασης του Συμβουλίου 2008/633/ΔΕΥ της 23.06.2008 «σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών καθώς και της Ευρωπαϊκή, προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων» και του Κανονισμού (ΕΚ) 767 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 09.07.2008 «για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (κανονισμός VIS)».

2.2. Προς το σκοπό αυτό, στις 2 Απριλίου 2009 προκηρύχθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών ανοιχτός διεθνής διαγωνισμός για το έργο «Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος και προμήθεια εξοπλισμού για το Εθνικό Σύστημα Θεωρήσεων (N-VIS) του

ΥΠΕΞ». Οι υπηρεσίες συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης του συστήματος N-VIS αποτέλεσαν αντικείμενο του διενεργηθέντος διαγωνισμού.

Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε με την υπογραφή της με αριθ. ΣΤ5/Φ.085.1/N-VIS/ΑΣ9832/08.06.2010 απόφασης κατακύρωσης του Υπουργού Εξωτερικών. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2010 υπογράφηκε η με αριθ. 853/2010 σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και της αναδόχου εταιρείας. Επιπροσθέτως, ο ανάδοχος υποχρεούτο να καταθέσει τεχνική και οικονομική προσφορά για την υπηρεσίας συντήρησης, με ελάχιστη προσφερόμενη περίοδο τα πέντε (5) έτη [βλ. με αριθ. 276/2014 απόφαση της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με την οποία με την με αριθ. 853/2010 σύμβαση, συνολογήθηκε σύμφωνο προαίρεσης του Α.Κ., το οποίο σαφώς ορίστηκε και περιγράφηκε, τόσο στη διακήρυξη, όσο και στην υπογεγραμμένη σύμβαση και με το οποίο παραχωρήθηκε στην αναθέτουσα αρχή το διαπλαστικό δικαίωμα όπως, με μονομερή δήλωση βούλησης ενεργοποιήσει τη σχετική σύμβαση. Επιπλέον, οι υπηρεσίες συντήρησης που επρόκειτο να ανατεθούν είχαν ήδη αποτελέσει αντικείμενο ρύθμισης της αρχικής σύμβασης και συνεπώς δεν απαιτήθηκε η προσφυγή στη διαδικασία σύναψης σύμβασης με διαπραγμάτευση, βάσει των διατάξεων του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007, προκειμένου να καθοριστούν οι όροι αυτής]. Σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα στη διακήρυξη η ημερομηνία έναρξης της σύμβασης υπηρεσιών συντήρησης είναι η 4η Δεκεμβρίου 2014.

2.3. Η ανωτέρω αρχική σύμβαση τροποποιήθηκε ως ακολούθως:

i) Με τη με αριθ. 945/2011 σύμβαση, επήλθαν, μεταξύ άλλων, μεταβολές στην ποσότητα του εξοπλισμού, ήτοι σε μειώσεις εξοπλισμού, λόγω αναστολής λειτουργίας ορισμένων Προξενικών Αρχών, με αντίστοιχη μείωση του συμβατικού τιμήματος και σε επικαιροποίηση εξοπλισμού, χωρίς μεταβολή του συμβατικού τιμήματος. Περαιτέρω ανατέθηκαν στον ανάδοχο και νέες υπηρεσίες, ήτοι η υλοποίηση του υποσυστήματος "VIS MAIL", καθώς και του υποσυστήματος "ONLINE APPLICATION". Το υποσύστημα VISMAIL υλοποιεί την ανταλλαγή πληροφοριών για θεωρήσεις μεταξύ των κρατών-μελών στα πλαίσια της προξενικής συνεργασίας και την προηγούμενη διαβούλευση των κεντρικών Αρχών άλλων κρατών-μελών που απαιτείται για την εξέταση θεωρήσεων Schengen (Άρθρο 22 810/2009). Το υποσύστημα "ONLINE APPLICATION" επιτρέπει την online κατάθεση αιτήσεων στις Προξενικές Αρχές της χώρας.

ii) Με τη με αριθ. 994/2012 σύμβαση, επήλθαν τροποποιήσεις, που αφορούσαν στη μείωση σταθμών εργασίας, καθώς και στη μετάθεση της οριστικής παραλαβής του έργου κατά έξι μήνες, ήτοι στις 8.09.2012, αντί της αρχικής ημερομηνίας 8.03.2012.

iii) Με τη με αριθ. 1329/2014 σύμβαση, διάρκειας ενός έτους, τροποποιήθηκαν οι ανωτέρω συμβάσεις προκειμένου να συμπεριληφθεί η συντήρηση και τεχνική υποστήριξη του Εθνικού Συστήματος N-VIS (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης).

(iv) Με τη με αριθ. 1441/2015 σύμβαση, διάρκειας δύο ετών παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης του N-VIS (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης).

(v) Με τη με αριθ. 1544/2016 σύμβαση, διάρκειας δύο ετών παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης του υποσυστήματος ONLINE APPLICATION (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης).

(vi) Με τη με αριθ. 1506/2016 σύμβαση διάρκειας δύο ετών παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης του υποσυστήματος VIS MAIL (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης).

vii) Με τη με αριθ. 1/2017 σύμβαση, τροποποιείται η με αριθ. 1441/2015 προκειμένου το έργο του συστήματος VIS να ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας σε συνέχεια της με αριθ. ISF-B/40/3-κβ'-ΑΔΑ 7ΗΜ4465ΧΘ7 απόφασης χορήγησης Δράσης «Δράσεις σχετικές με την λειτουργία του δικτύου NET-VIS και του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS».

(viii) Με τη με αριθ. 3/2017 σύμβαση τροποποιείται η με αριθ. 1544/2016 προκειμένου το έργο του υποσυστήματος ONLINE APPLICATION να ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας σε συνέχεια της με αριθ. ISF-B/40/3-κβ'-ΑΔΑ 7ΗΜ4465ΧΘ7 απόφασης χορήγησης Δράσης «Δράσεις σχετικές με την λειτουργία του δικτύου NET-VIS και του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS».

(ix) Με τη με αριθ. 5/2017 σύμβαση, τροποποιείται η με αριθ. 1506/2016 προκειμένου το έργο του υποσυστήματος VIS MAIL να ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας σε συνέχεια της με αριθ. ISF-B/40/3-κβ'-ΑΔΑ 7ΗΜ4465ΧΘ7 απόφασης χορήγησης Δράσης «Δράσεις σχετικές με την λειτουργία του δικτύου NET-VIS και του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS».

(x) Με τη με αριθ. 2/2017 σύμβαση διάρκειας δύο ετών, παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης της με αριθ. 1/2017 (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης), έως 3/12/2019, του συστήματος VIS.

(xi) Με τη με αριθ. 4/2017 σύμβαση, διάρκειας δύο ετών, παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης της με αριθ. 3/2017 (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης) έως 3/12/2019, του υποσυστήματος ONLINE APPLICATION.

(xii) Με τη με αριθ. 6/2017 σύμβαση, διάρκειας δύο ετών, παρατείνεται η διάρκεια των υπηρεσιών συντήρησης της με αριθ. 5/2017 (χρήση του πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης) έως 3/12/2019, του υποσυστήματος VIS MAIL.

2.4. Με το με αριθ. 30579/19-06-2017 έγγραφο της, σε συνέχεια της από 17.05.2017 με αριθ. ISF-B/40/3-κβ'-ΑΔΑ 7ΗΜ4465ΧΘ7 απόφασης χορήγησης Δράσης «Δράσεις σχετικές με την λειτουργία του δικτύου NET-VIS και του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS» και λαμβάνοντας υπόψη ότι η ημερομηνία λήξης της σύμβασης υπηρεσιών συντήρησης είναι η 4η Δεκεμβρίου 2019 (λόγω πενταετούς δικαιώματος προαίρεσης, αρχής γενόμενου από την 4η Δεκεμβρίου 2014), η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εξωτερικών (εφεξής ΕΔΥΠΕΞ), προκειμένου να εκπονήσει το τεύχος διακήρυξης ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για τη συντήρηση του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Θεωρήσεων N-VIS (φάση 2), ζητάει από την αρμόδια ΣΤ2 Διεύθυνση Μηχανογράφησης, Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής (εφεξής ΣΤ2), όπως αποστείλει επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές για τη συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων N-VIS και των υποσυστημάτων αυτού VIS-MAIL και VISA ONLINE APPLICATION.

Το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης-συντήρησης και υπηρεσιών για την κάλυψη των απαιτήσεων του SLA (Service Level agreement - Συμφωνία Επιπέδου Παρεχόμενων Υπηρεσιών), που στοχεύουν στη διασφάλιση της απρόσκοπτης και άρτιας λειτουργίας του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Θεωρήσεων (N-VIS) για τα προσεχή τρία (3) έτη.

Περαιτέρω, το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης περιλαμβάνει τα παρακάτω:

α) Παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό, λογισμικό και εφαρμογές του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS, παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη των απαιτήσεων της Συμφωνίας Επιπέδου Παρεχόμενων Υπηρεσιών (SLA) που αφορά στη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS τόσο στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών όσο και στις τουλάχιστον 103 Διπλωματικές και Προξενικές Αρχές στο εξωτερικό, προμήθεια νέου εξοπλισμού και έτοιμου λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων αδειών χρήσης, παροχή πρόσθετων υπηρεσιών αναβάθμισης και υποστήριξης, εφόσον κριθούν από την αναθέτουσα αρχή ως αναγκαίες, που θα προκύψουν από την αναθεώρηση των Κανονισμών (ΕΕ) 810/2009 και 767/2008, και τις απαιτήσεις για διαλειτουργικότητα του εθνικού συστήματος VIS με νέα εθνικά και ευρωπαϊκά πληροφοριακά συστήματα, όταν αυτά τεθούν σε λειτουργία, παροχή πρόσθετων υπηρεσιών που θα προκύψουν για διαλειτουργικότητα του εθνικού συστήματος VIS με άλλα εθνικά συστήματα και προσαρμογές της εφαρμογής VIS, ώστε να βελτιωθεί η χρηστικότητα της, σύμφωνα με οδηγίες αρμόδιων για το σύστημα VIS διευθύνσεων του ΥΠΕΞ, παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης του φορέα λειτουργίας (ΣΤ2 Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης, Τηλεπικοινωνιών & Πληροφορικής του Υπουργείου Εξωτερικών), ενημέρωση Αναδόχου σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και παραλαβή υπάρχοντος Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS.

β) Παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό, λογισμικό και εφαρμογές του υποσυστήματος «VIS-MAIL», προμήθεια νέου εξοπλισμού και έτοιμου λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων αδειών χρήσης, παροχή πρόσθετων υπηρεσιών αναβάθμισης και υποστήριξης, εφόσον κριθούν από την αναθέτουσα αρχή ως αναγκαίες, που θα προκύψουν από την αναθεώρηση των Κανονισμών (ΕΕ) 810/2009 και 767/2008, παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης του φορέα λειτουργίας (ΣΤ2 Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης, Τηλεπικοινωνιών & Πληροφορικής του Υπουργείου Εξωτερικών), ενημέρωση Αναδόχου σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και παραλαβή υπάρχοντος Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS και του υποσυστήματος «VIS-MAIL».

γ) Παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό, λογισμικό και εφαρμογές του υποσυστήματος «ONLINE APPLICATION», προμήθεια νέου εξοπλισμού και έτοιμου λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων αδειών χρήσης, παροχή πρόσθετων υπηρεσιών αναβάθμισης και υποστήριξης, εφόσον κριθούν από την αναθέτουσα αρχή ως αναγκαίες, που θα προκύψουν από την αναθεώρηση των Κανονισμών (ΕΕ) 810/2009 και 767/2008, παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης του φορέα λειτουργίας (ΣΤ2 Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης, Τηλεπικοινωνιών & Πληροφορικής του Υπουργείου Εξωτερικών), ενημέρωση Αναδόχου σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και παραλαβή υπάρχοντος Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS και του υποσυστήματος «ONLINE APPLICATION».

2.5. Στη συνέχεια, με το με αριθ. 61519/28-11-2017 έγγραφο της, η ΕΔΥΠΕΞ, λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχαν αποσταλεί οι τεχνικές προδιαγραφές για τη συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων N-VIS, VIS-MAIL και VISA on-line application, επαναλαμβάνει το αίτημα της προς την αρμόδια ΣΤ2 και θέτει σχετική προθεσμία (έως 15-12-2017).

2.6. Κατόπιν προφορικών συνεννοήσεων, η ΣΤ2 είχε ήδη δηλώσει προς την ΣΤ Γενική Δ/ση την αδυναμία της, λόγω υποστελέχωσης, εν μέσω υψηλής τουριστικής περιόδου, να

εκπονήσει με υπευθυνότητα άριτες τεχνικές προδιαγραφές, ενώ επισημάνθηκε η πολυπλοκότητα του εγχειρήματος, η μεγάλη κλίμακα και κρισιμότητα του έργου, όπως και η χρονική συγκυρία της λήξης της σύμβασης. Το ολιγομελές προσωπικό της Ομάδας VIS δεν επαρκεί για να ανταποκριθεί πλέον στις ανάγκες του ΥΠΕΞ, εν όψει και των νέων ευρωπαϊκών συστημάτων (EES, ETIAS, διαλειτουργικότητα κλπ) (εν αναμονή της οριστικοποίησης και ψήφισης των σχετικών Κανονισμών). Με το με αριθ. 67637/21-12-2017 έγγραφο της, η ΣΤ2, μεταξύ άλλων, εξηγεί ότι δύναται να κάνει τεχνική περιγραφή του έργου το οποίο όμως δεν αποτελεί τεχνικές προδιαγραφές για τεύχος διαγωνισμού για την συντήρηση και την απαιτούμενη αναβάθμιση του συστήματος N-VIS και επισημαίνει ότι για την σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών για τον αρχικό διαγωνισμό για την υλοποίηση και προμήθεια του συστήματος N-VIS είχε προσληφθεί από το ΥΠΕΞ εταιρεία συμβούλων.

2.7. Με το με αριθ. 2420/12-01-2018 έγγραφο της, η ΕΔΥΠΕΞ, μεταξύ άλλων, ενημερώνει τη ΣΤ2 ότι στο εγκεκριμένο τεχνικό δελτίο πράξης έχει αναγραφεί ως προβλεπόμενη ημερομηνία δημοσίευσης προκήρυξης διαγωνισμού η 30η Οκτωβρίου 2017, ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι υπάρχει ήδη μια καθυστέρηση τεσσάρων (4) μηνών. Επιπροσθέτως, και προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και επιβαρυνθεί σημαντικά ο τακτικός προϋπολογισμός, αποστέλλεται από την ΕΔΥΠΕΞ στην ΣΤ2 έγγραφο με αριθ. 3365/18-01-2018 σχετικά με ανάγκη επίσπευσης των διαδικασιών εκπόνησης τεχνικών προδιαγραφών κατόπιν και σχετικού εγγράφου αριθ. ISF-B/40/3-ve'/13-01-2018 της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (εφεξής ΥΔΕΑΠ).

Με το με αριθ. 3862/18-01-2018 έγγραφο, η ΣΤ2 εισηγείται όπως η ΕΔΥΠΕΞ διερευνήσει τη δυνατότητα ανάθεσης της σύνταξης των προδιαγραφών σε ειδικευμένη εταιρεία συμβούλων ή σε κατάλληλο ανεξάρτητο δημόσιο φορέα.

Με το με αριθ. 3859/24-01-2018 η ΕΔΥΠΕΞ ζητάει από την ΥΔΕΑΠ, όπως εξετάσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας για ανάθεση σε ειδικευμένη εταιρεία συμβούλων ή σε κατάλληλο ανεξάρτητο δημόσιο φορέα της σύνταξης των προδιαγραφών, συνολικού προϋπολογισμού έως 20.000 ευρώ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση του σχεδίου διακήρυξης του N-VIS, λόγω της πολυπλοκότητας του πληροφοριακού συστήματος και του γεγονότος ότι προέκυψαν αρκετές τροποποιήσεις/μεταβολές στη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος στο τελευταίο έτος και ως εκ τούτου οι τεχνικές προδιαγραφές χρήζουν τροποποίησης.

Η ΕΔΥΠΕΞ με το με αριθ. 9447/13-02-2018 έγγραφό της, ενημερώνει τη ΣΤ2 για την επικαιροποίηση του τεχνικού δελτίου πράξης ώστε αυτό να συμπεριλάβει και την ανάθεση σε Τεχνικό Σύμβουλο για την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών του N-VIS.

Με το με αριθ. 13879/ 13-3-2018 έγγραφό της η ΣΤ2 προτείνει την αύξηση του χρονικού ορίζοντα του υποέργου «κατάρτισης τεχνικών προδιαγραφών του N-VIS», το οποίο ορίζεται στο τεχνικό δελτίο σε δύο μήνες.

2.8. Στις 2/5/2018 το αίτημα εγκρίνεται από την ΥΔΕΑΠ μετά την αποστολή σε αυτήν του τροποποιημένου τεχνικού δελτίου.

2.9. Στις 16-5-2018, κατόπιν προφορικής συνεννόησης της Διευθύνουσας ΣΤ2 με τη Διευθύνουσα Διπλωματικού Γραφείου ΥΦΥΠΕΞ, συμφωνείται να πραγματοποιηθεί

σύσκεψη των αρμοδίων Διευθύνσεων με σκοπό τον καθορισμό του επόμενου βήματος στην κατεύθυνση της εξεύρεσης αναδόχου για την συντήρηση του NVIS μετά την 3-12-2019, ενώ αποστέλλεται και σχετικό ενημερωτικό Υ/Σ ΣΤ2 στις 21-5-2018 προς τον κ. ΥΦΥΠΕΞ μέσω email.

Στις 22-5-2018 πραγματοποιείται σύσκεψη υπό τον κ. ΥΦΥΠΕΞ, με τη συμμετοχή του Διευθυντού Γραφείου κ. ΑΝΥΠΕΞ και με στελέχη των Γ' Γενικής Διεύθυνσης, Γ4 Διεύθυνσης, ΕΔΥΠΕΞ και ΣΤ2. Στη σύσκεψη εξηγείται η κρισιμότητα του έργου και το κομβικό χρονικό σημείο, συζητείται η τρέχουσα κατάσταση και λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση απευθείας ανάθεσης Τεχνικού Συμβούλου για εκπόνηση τεχνικών προδιαγραφών. Η ΕΔΥΠΕΞ αναλαμβάνει να εκτελέσει σχετική διαδικασία πρόσκλησης ενδιαφέροντος.

Στις 8-6-2018 πραγματοποιήθηκε νέα σύσκεψη υπό τον ΥΦΥΠΕΞ με αρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠΕΞ και το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), υποψήφιο τεχνικό σύμβουλο, κατόπιν προσκλήσεως του ΥΦΥΠΕΞ στις 31-5-2018. Το αντικείμενο του έργου εξηγήθηκε σε καθηγητές του ΕΜΠ. Μετά το πέρας της συνάντησης, αυθημερόν, και όπως συμφωνήθηκε σε αυτήν, αποστέλλονται με email σε συνεργάτη ΕΠΙΣΕΥ οι εν ισχύ δημόσιες συμβάσεις των NVIS, VISMAIL & VIS-Online, προκειμένου να διαμορφώσουν άποψη σχετικά με το έργο, ενόσω εκκρεμεί η οριστικοποίηση της συνεργασίας τους με το ΥΠΕΞ (Υ/Σ ΣΤ2 με αριθ. 34080/11-6-2018).

Στις 18-6-2018 πραγματοποιείται συνάντηση στα γραφεία της ΣΤ2 μεταξύ της Ομάδας VIS και του ως άνω συνεργάτη, προκειμένου να αποσαφηνισθούν διάφορα τεχνικά θέματα και να σχεδιαστούν τα επόμενα βήματα (σε τεχνικό πάντα επίπεδο) της συνεργασίας, για την οποία όμως ο ίδιος δεν δεσμεύθηκε. (Βλ. σχετικά ενημερωτικά ΣΤ2 με αριθ. 35816/ 20-6-2018 και 41342/ 13-7-2018 προς κ. ΣΤ' Γενικό Δ/ντη).

Στις 13-7-2018 η ΣΤ2 και η ΕΔΥΠΕΞ πληροφορούνται προφορικά ότι το ΕΜΠ απέσυρε τελικά το ενδιαφέρον συνεργασίας του με το ΥΠΕΞ, ενώ, η ΕΔΥΠΕΞ ζήτησε από τη ΣΤ2 να επεξεργαστεί κείμενο για ενσωμάτωση σε τεύχος διενέργειας διαγωνισμού επιλογής Τεχνικού Συμβούλου (ενημερωτικό ΣΤ2 με αριθ. 44917 /1-8-2018).

Με το με αριθ. 44700-1/8/2019 έγγραφο της ΣΤ2 διαβιβάζεται προς την ΕΔΥΠΕΞ η «Γενική περιγραφή ολοκληρωμένου πληροφοριακού Συστήματος Θεωρήσεων Εισόδου N-VIS», προκειμένου αυτό να χρησιμοποιηθεί σε διαδικασία πρόσληψης Τεχνικού Συμβούλου για την εκπόνηση προδιαγραφών διαγωνιστικής διαδικασίας για τη συντήρηση του εν λόγω συστήματος θεωρήσεων.

Στις 7-08-2018 απεστάλησαν επιστολές σε όλα τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα που έχουν αρμόδια τμήματα σχετικά με το αντικείμενο του έργου [Αιγαίου (Α.Π. 45604), ΕΚΠΑ (Α.Π. 45605), ΕΜΠ (Α.Π. 45606), Θεσσαλονίκη (Α.Π. 45608), Κρήτη (Α.Π. 45609), Λάρισα (Α.Π. 45612), ΟΠΑ (Α.Π. 45613), Πανεπιστήμιο Πάτρας (Α.Π. 45614) και ΠΑΠΕΙ (Α.Π. 45602)], με τις οποίες τους ζητείται όπως ενημερώσουν την ΕΔΥΠΕΞ για την πρόθεση τους να υλοποιήσουν το έργο.

Εν τέλει, εστάλη στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναλυτική πρόσκληση υποβολής προσφοράς, με αριθ. 54042/25-09-2018, για τη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών για την προκήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού ανάθεσης έργου για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS, καθώς ήταν το μοναδικό Πανεπιστήμιο που ενημέρωσε για την πρόθεσή του να αναλάβει το έργο [με αριθ. 7825/31-08-2018 επιστολή του κ. Πρύτανη].

Με τη με αριθ. 59841-23/10/2018 απόφαση, ανατέθηκε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου η σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών για την προκήρυξη διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού ανάθεσης έργου για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS.

Στις 14-11-2018 υπογράφηκε σύμβαση (με αριθ. 64600) για τη σύνταξη σχεδίων τεχνικών προδιαγραφών για το έργο συντήρησης του πληροφοριακού συστήματος N-VIS (φάση 2) με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Με τη με αριθ. 10490/21-02-2019 απόφαση του ΥΦΥΠΕΞ, εγκρίνεται το από 12.02.2019 με αριθ. 3 πρακτικό οριστικής παραλαβής της Επιτροπής, με το οποίο παραλαμβάνεται οριστικώς το Σχέδιο Τεχνικών Προδιαγραφών.

2.10. Με το με αριθ. 15490/28-03-2019 έγγραφο, διαβιβάζονται από τη ΣΤ2 προς την ΕΔΥΠΕΞ επικαιροποιημένοι πίνακες εξοπλισμού καθώς και παρατηρήσεις, διορθώσεις και σχόλια της Ομάδας VIS επί του τελικού παραδοτέου του Τεχνικού Συμβούλου.

Κατά το διάστημα 1/4/2019 έως 11/4/2019 οριστικοποιήθηκε το τεύχος διακήρυξης κατόπιν συνεργασίας στελεχών της ΣΤ2 και της ΕΔΥΠΕΞ.

Κατά το διάστημα 12/4/2019 έως 07/5/2019 το τεύχος διακήρυξης τέθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση.

Με το με αριθ. 30874/27-5-2019 έγγραφο, διαβιβάζεται προς την ΥΔΕΑΠ το σχέδιο διακήρυξης ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS (φάση 2) για χορήγηση σύμφωνης γνώμης.

Με το με αριθ. ISF-B/40/3-ρδ'-6/06/2019 η ΥΔΕΑΠ διατυπώνει αρνητική γνώμη.

Κατόπιν σύσκεψης στα γραφεία της ΥΔΕΑΠ στις 10-6-2019, η ΥΔΕΑΠ, με το με αριθ. ISF'-B/40/30-ρστ'/13-06-2019 έγγραφο, διατυπώνει εν τέλει σύμφωνη γνώμη.

2.11. Στις 11-06-2019, με το Π.Δ.56/2019 (Α' 97), προκηρύχθηκαν πρόωρες εθνικές εκλογές.

2.12. Με το με αριθ. 35977/20-6-2019 έγγραφο των ΕΔΥΠΕΞ, Γ4 Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Shengen και ΣΤ2 του Υπουργείου Εξωτερικών, ενημερώνεται ο ΥΦΥΠΕΞ για την ανάγκη άμεσης διεξαγωγής του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2», το οποίο τελικά όμως δεν υπογράφηκε, λόγω της ως άνω προκήρυξης πρόωρων εκλογών.

2.13 Εν τέλει, η διακήρυξη του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2», με συστημικό αριθ. ΕΣΗΔΗΣ 75234 δημοσιεύτηκε στο TED (Επίσημη Εφημερίδα ΕΕ) στις 11.10.2019. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 2.500.000 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., και θα καλυφθεί κατά 75% από το ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ISF) / ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ περιόδου 2014 – 2020 και κατά 25% από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων {Κωδικός Συλλογικής Απόφασης Έργου: ΣΑΕ 794/2. Ενάριθμος κωδικός χρηματοδότησης: 2017ΣΕ79420002 σύμφωνα με την απόφαση Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων για τη δέσμευση της πίστωσης με αριθ. πρωτ. 84062/27.07.2017 (ΑΔΑ: ΩΣ6Δ465ΧΙ8-ΩΨΤ)}. Κατά το Υπουργείο Εξωτερικών, η προκήρυξη

έγινε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, δεδομένου ότι έπρεπε να υπάρξει χρόνος για την πλήρη ενημέρωση του κ. Υπουργού Εξωτερικών (λαμβάνοντας υπόψη και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων αυτού και των Υφυπουργών) και ενόψει και των διεθνών υποχρεώσεών του.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A. Δημοσίων Συμβάσεων

1. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει ότι: «2.α. Οι αποφάσεις των αναθετουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. [...]».

2. Το άρθρο 5 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., ορίζονται τα ακόλουθα: ...β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. β) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις άνω περιπτώσεις α', β', και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2365/2017 της Επιτροπής τα κατώτατα όρια αναθεωρήθηκαν από 135.000 σε 144.000 και από 209.000 σε 221.000 και ισχύουν, από 1/1/2018.

3. Το άρθρο 6 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της

παρούσας παραγράφου. Με διαπιστωτική πράξη του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Διοικητή ή του Προέδρου για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ορίζονται οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές μονάδες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που πληρούν τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...]».

4. Το άρθρο 27 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. [...]. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.[...]».

5. Το άρθρο 32, του Ν. 4412/2016 (Α' 147), το οποίο ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

6. Το άρθρο 66 παρ. 3 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62, 63 και 64, καθώς και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης, σύμφωνα με το άρθρο 65. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 65.

B. Νομικό πλαίσιο που σχετίζεται με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό

1. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (Κανονισμός VIS).

2. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (Κώδικας Θεωρήσεων).
3. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν).
4. Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1155 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (Κώδικας θεωρήσεων).

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

1. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Εξωτερικών αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης βάσει των διατάξεων της παραγράφου 2, περίπτωση γ' του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.
2. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας προϋπολογισμού 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.
3. Επισημαίνεται ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφος 2, περ. γ', προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, είναι: α) η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, β) οι περιστάσεις που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης σε καμία περίπτωση να μην απορρέουν από δική της ευθύνη.
4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της

18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C-601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, ήτοι για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

- i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,
- ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,
- iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,
- iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,
- v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

(γ) Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣΤΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να

προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

6. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη παροχής υπηρεσιών για τη «Συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2», προϋπολογισμού 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών όπου πιθανολογείται ότι θα έχει ολοκληρωθεί ο νέος διαγωνισμός, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, παρ.2, περ. γ' του ν. 4412/2016.

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν οι διαδικασίες.

α. Το εθνικό σύστημα έκδοσης θεωρήσεων VIS (N-VIS) είναι ένα ιδιαίτερα κρίσιμο εθνικό πληροφοριακό σύστημα το οποίο είναι συνδεδεμένο με το κεντρικό ευρωπαϊκό σύστημα VIS και τα αντίστοιχα εθνικά συστήματα έκδοσης θεωρήσεων όλων των υπολοίπων κρατών-μελών Schengen. Αποτελεί ενωσιακή υποχρέωση της χώρας, βάσει των Ευρωπαϊκών Κανονισμών, που ειδικότερα απορρέει από τις εξής νομοθετικές ρυθμίσεις: Κώδικα Θεωρήσεων 810/2009, Κανονισμό VIS 767/2008 και Κώδικα Συνόρων 399/2016. Όπως επισημαίνει το Υπουργείο Εξωτερικών: «Το σύστημα VIS ενισχύει την κοινή πολιτική στον τομέα των θεωρήσεων, την προξενική συνεργασία και την διαβούλευση με τις κεντρικές αρχές των κρατών-μελών για τις θεωρήσεις. Συμβάλλει αποφασιστικά στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της απάτης, την πρόληψη της άγρας θεωρήσεων (visa shopping) και διευκολύνει την διαδικασία χορήγησης ασύλου. Συμβάλλει δε σημαντικά στην αποτροπή των τρομοκρατικών επιθέσεων και απειλών κατά της εσωτερικής ασφάλειας των κρατών – μελών Schengen. Το σύστημα αυτό πρέπει να λειτουργεί αδιάλειπτα, 365 ημέρες τον χρόνο, 7 ημέρες την εβδομάδα, 24 ώρες την ημέρα. Οι βασικοί χρήστες του είναι οι 120 Προξενικές Αρχές της χώρας για έκδοση θεωρήσεων Schengen και εθνικών θεωρήσεων και τα 106 συνοριακά σημεία για την πραγματοποίηση ελέγχων θεωρήσεων Schengen πολιτών τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στον χώρο Schengen μέσω των εξωτερικών συνόρων μας.» Επιπλέον, «Η ύπαρξη κενού έστω και μίας ημέρας στην συντήρηση και υποστήριξη του εθνικού συστήματος έκδοσης θεωρήσεων N-VIS είναι μη επιτρεπτή, καθώς θα οδηγήσει, σε περίπτωση βλάβης σε υλικό ή λογισμικό σε άμεση διακοπή λειτουργίας του. Σημειώνεται ότι κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά πιθανό να συμβεί στο άμεσο μέλλον, καθώς ο εξοπλισμός και το λογισμικό είναι πλέον παρωχημένα και δεν υποστηρίζονται πλέον από τους αντίστοιχους κατασκευαστές (η προμήθειά τους έγινε πριν 10 χρόνια), ενώ έχουν φτάσει πλέον σε οριακή κατάσταση λειτουργίας λόγω της συνεχούς και αδιάλειπτης λειτουργίας τους για τα τελευταία δέκα έτη. Οι επιπτώσεις από την παύση

λειτουργία του συστήματος VIS θα είναι ιδιαιτέρως δυσμενείς για την χώρα σε πολλαπλούς τομείς.» Επίσης, «Οι 120 Προξενικές Αρχές της χώρας θα αδυνατούν να χορηγήσουν θεωρήσεις Schengen. Τα 108 συνοριακά σημεία της χώρας θα αδυνατούν να πραγματοποιήσουν ελέγχους σε θεωρήσεις Schengen των πολιτών τρίτων χωρών που θα επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο την εσωτερική ασφάλεια της χώρας και κατ'επέκταση όλου του χώρου Schengen. Αυτό σημαίνει ουσιαστικά αδυναμία της Ελλάδας να τηρήσει τις υποχρεώσεις της ως κράτος μέλος Schengen και τελικά να εφαρμόσει την ίδια την συνθήκη Schengen, επιφέροντας μεγάλο πλήγμα στην εικόνα και αξιοπιστία της.» Σημειώνεται επίσης ότι, «Αδυναμία έκδοσης θεωρήσεων θα οδηγήσει πολύ γρήγορα, τουριστικές ροές πολιτών από τρίτες χώρες όπως Ρωσία, Κίνα, Ινδία να στραφούν προς άλλους προορισμούς εντός ή και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης π.χ. Τουρκία. Κάτι τέτοιο θα επιφέρει μεγάλη ζημία στον τουρισμό και την οικονομία της χώρας.» Τέλος, «υπογραμμίζεται ότι μέσω του συστήματος N-VIS πραγματοποιείται η οικονομική διαχείριση των προξενικών εισπράξεων από την έκδοση θεωρήσεων, οι οποίες ανέρχονται στο 70% περίπου του συνόλου των προξενικών εισπράξεων. Συγκεκριμένα για το έτος 2018 ανήλθαν σε 37.000.000 ευρώ ενώ για το έτος 2017 ανήλθαν σε 42.000.000 ευρώ. Το 30% αυτών επιστρέφει στον προϋπολογισμό του Υπ. Εξωτερικών και τα υπόλοιπα στον κρατικό προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι το κόστος της συντήρησης και υποστήριξης του συνόλου εξοπλισμού και λογισμικού που βρίσκεται στην ΚΥ και στις Προξενικές Αρχές για το N-VIS ανέρχεται στα 718.098,53 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) ανά έτος. Στα παραπάνω αξίζει να προστεθεί ότι διανύουμε μία περίοδο έντονων αλλαγών για το σύστημα VIS και τον χώρο Schengen. Πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή το νέο ευρωπαϊκό σύστημα Εισόδου – Εξόδου (θεσπίστηκε με τον Κανονισμό 2226/2016), το οποίο αλλάζει την διαδικασία ελέγχου και χορήγησης θεωρήσεων επιβάλλοντας έτσι τροποποιήσεις στο εθνικό σύστημα N-VIS και οι οποίες πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2020. Επίσης πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή έως το τέλος του 2022 νέα ευρωπαϊκά συστημάτων με κύριο το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) (Κανονισμός 1240/2018) τα οποία θα πρέπει να διαλειτουργούν με το υπάρχον σύστημα VIS. Ταυτόχρονα θα τεθεί σε ισχύ ο Κανονισμός Διαλειτουργικότητας (818/2019) ο οποίος θα επιβάλει την διαλειτουργικότητα και συνεργασία όλων των Ευρωπαϊκών Πληροφοριακών Συστημάτων στο τομέα των συνόρων και των θεωρήσεων (VIS, SIS, Eurodac, EES, ETIAS, ECRIS-TCN κλπ). Τέλος αναμένεται έως το τέλος του 2020 να τεθούν σε εφαρμογή οι νέοι Κανονισμοί Θεωρήσεων και VIS οι οποίοι με την σειρά τους θα απαιτήσουν την υλοποίηση επιπλέον πολύ σημαντικών αλλαγών στο N-VIS. Εάν το εθνικό πληροφοριακό σύστημα N-VIS είναι εκτός λειτουργίας λόγω έλλειψης συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης, θα είναι φυσικά αδύνατη η υλοποίηση των παραπάνω αλλαγών και η χώρα μας θα αδυνατεί να ανταπεξέλθει στις νέες υποχρεώσεις που απορρέουν από τους ανωτέρω Κανονισμούς.»

Σημειώνεται ότι οι θέσεις αυτές της αναθέτουσας αρχής τεκμηριώνονται πλήρως στην υποβληθείσα υπηρεσιακή αλληλογραφία.

β. Επί της ουσίας, το Υπουργείο Εξωτερικών επικαλείται λόγους δημοσίου συμφέροντος στην άμεση κατάρτιση με διαπραγμάτευση ενδιάμεσης σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωση του προκηρυχθέντος διαγωνισμού.

Οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος αφορούν

- την προστασία, αφενός, της εθνικής ασφάλειας και, αφετέρου, όλου του χώρου Schengen,
- την εξασφάλιση της ομαλότητας και συνέχειας στην υποστήριξη και συντήρηση του εθνικού πληροφοριακού συστήματος N-VIS και την αποφυγή με κάθε τρόπο της δημιουργίας κενού έστω και μίας ημέρας σε αυτή με αποτέλεσμα την έξοδο της χώρας από τη ζώνη Schengen,
- την αποφυγή της μείωσης της τουριστικής ροής προς τη Χώρα μας,
- την κατ' ακολουθία της μείωσης των θεωρήσεων i) μείωση των εσόδων των προξενικών εισπράξεων από την έκδοση θεωρήσεων και άρα επιδείνωση των Δημοσίων Εσόδων αφού το 70% επιστρέφουν ως έσοδα στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ii) μείωση τουριστικού συναλλάγματος ως απόρροια των λιγότερων αφίξεων και άρα επιδείνωση του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.

Συνελόντι ειπείν, συντρέχουν τόσο λόγοι δημόσιας τάξης και εθνικής ασφάλειας όσο και λόγοι ταμειακοί και δημοσιονομικοί.

γ. Εκ των ανωτέρω διαλαμβανομένων προκύπτει το κατεπείγον και το ότι η ανάγκη ανάθεσης της αιτούμενης σύμβασης είναι επείγουσα και δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, καθότι οι υφιστάμενες συμβάσεις λήγουν στις 3 Δεκεμβρίου 2019 χωρίς δυνατότητα παράτασης και ο εν εξελίξει ανοιχτός διεθνής διαγωνισμός δεν δύναται να περατωθεί έως τη λήξη των συμβάσεων 2/2017, 4/2017, και 6/2017, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών συντήρησης του N-VIS.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης.

Το Υπουργείο Εξωτερικών επικαλείται ως απρόβλεπτο εξωτερικό γεγονός την προκήρυξη των πρόωρων εθνικών εκλογών, καθώς αυτές δεν συνιστούν καταστάσεις που θα μπορούσαν να προβλεφθούν από την αναθέτουσα αρχή και που αν δεν υπήρχαν θα υπήρχε το εύλογο χρονικό διάστημα των 6 μηνών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας (συμβασιοποίηση της με αριθ. 55204-23-09-2019 Διακήρυξης- ΑΔΑ 19PROC005717879 2019-10-17).

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει.

Κατά την αναθέτουσα αρχή, η προκήρυξη των πρόωρων εθνικών εκλογών τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την καθυστέρηση της υπογραφής και δημοσίευσης του τεύχους της διακήρυξης του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2» και, ως εκ τούτου, με την αδυναμία συντήρησης του ανωτέρω πληροφοριακού συστήματος, με αποτέλεσμα: i) να τεθεί σε κίνδυνο η εθνική ασφάλεια της χώρας, ii) να απειλείται η έξοδος της Ελλάδος από τη ζώνη Schengen και iii) να μειωθούν τα

έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και να επιδεινωθεί το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

- (iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Όπως προκύπτει από το ιστορικό, η αναθέτουσα αρχή είχε έγκαιρα εκκινήσει όλες τις σχετικές με την προετοιμασία του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού ενέργειες, για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2». Ωστόσο, ο ως άνω διαγωνισμός δεν αναμένεται με βάση την κοινή πείρα, αλλά και τις νόμιμες προθεσμίες, να έχει ολοκληρωθεί έως τις 3 Δεκεμβρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία λήγουν οι εν ισχύ συμβάσεις, οι οποίες συνιστούν δικαίωμα προαίρεσης διάρκειας πέντε ετών στο πλαίσιο της με αριθ. 853/2010 αρχικής σύμβασης.

Επιπλέον, από το ανωτέρω ιστορικό, διαφαίνεται μία αξιοσημείωτη καθυστέρηση των διαδικασιών, ιδίως όσον αφορά την επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών για τη συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων N-VIS και των υποσυστημάτων VIS-MAIL & VISA ONLINE APPLICATION. Σύμφωνα με τις εξηγήσεις της αναθέτουσας αρχής (βλ. έγγραφα 65869/05-11-2019 και 67285/11-11-2019), οι τεχνικές προδιαγραφές της εν ισχύ σύμβασης έρχονταν επικαιροποίησης, λόγω απαιτήσεων εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, προκειμένου να συμπεριληφθούν στον διαγωνισμό. Περαιτέρω, στις 2 Φεβρουαρίου 2020 τίθεται σε ισχύ ο αναθεωρημένος Κώδικας Θεωρήσεων (Καν. 1155/2019), ο οποίος αλλάζει τη νομική βάση για τη χορήγηση θεωρήσεων Schengen. Παράλληλα, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, αναθεωρείται ο Καν. 767/2008 του πληροφοριακού συστήματος VIS και η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας. Οι ως άνω αλλαγές συνεπάγονται παρεμβάσεις και αναβαθμίσεις του πληροφοριακού συστήματος, οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να μπορέσει η χώρα να εφαρμόσει την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Οι δε αλλαγές αυτές δεν ήταν ακόμα γνωστές κατά το παρελθόν έτος, καθώς οι Κανονισμοί ήταν ακόμα υπό διαπραγμάτευση και έπρεπε να ληφθούν υπόψη για τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών, με αποτέλεσμα την ύπαρξη καθυστέρησης.

Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η σημαντική καθυστέρηση κατά το στάδιο της διαμόρφωσης των τεχνικών προδιαγραφών, οφειλόταν στην πολυπλοκότητα και στην ρευστότητα του νομικού και τεχνικού πλαισίου. Εξάλλου, όταν η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε να αναθέσει τη σύνταξη των προδιαγραφών σε εξωτερικό φορέα, ερχόμενη σε επαφή με όλα τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα που έχουν σχετικά Τμήματα, μόνο ένα εξ αυτών δήλωσε την πρόθεσή του να αναλάβει το σχετικό έργο.

Τέλος, στην καθυστέρηση συνέβαλαν και οι απρόβλεπτες πολιτικές εξελίξεις, οι οποίες δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής, η οποία εξάλλου έχει ήδη προβεί σε ανοιχτό διεθνή διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2», συνολικής διάρκειας από την ανάρτηση της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ έως 31.12.2022.

- (v) Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Η παρούσα σύμβαση αφορά στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση σύμβασης προϋπολογισθείσας δαπάνης 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. (ήτοι, ανά μήνα και σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις η προϋπολογισθείσα δαπάνη είναι: για το σύστημα N-VIS 40.191,58 ευρώ, για το υποσύστημα ON LINE APPLICATION 1.790,84 ευρώ και για το υποσύστημα VIS MAIL 6.276,92 ευρώ), στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, όπως αρχικά είχε προβλεφθεί εάν δεν προέκυπταν οι απρόβλεπτες πολιτικές εξελίξεις, χρονικό διάστημα όπου πιθανολογείται εύλογα ότι θα έχει ολοκληρωθεί ο ανοιχτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Συντήρηση Πληροφοριακού Συστήματος N-VIS – Φάση 2» με συστημικό αριθ. ΕΣΗΔΗΣ 75234.

Σε περίπτωση που η διαδικασία του ανωτέρω ανοικτού διεθνή διαγωνισμού καταλήξει σε υπογραφή της σχετικής συμβάσεως πριν την 3η Ιουνίου 2020, τότε η Σύμβαση που θα υπογραφεί και αφορά το υπό κρίση αίτημα, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, βάσει του άρθρου 32, παράγραφος 2, εδάφιο γ' του Ν. 4412/2016, λύεται αυτοδικαίως.

7. Τελικές παρατηρήσεις

α. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά ένα υψηλής πολυπλοκότητας πληροφοριακό σύστημα, το οποίο συνδέεται άρρηκτα με την εθνική και κοινοτική ασφάλεια και αποτελεί διεθνή υποχρέωση της χώρας. Το N-VIS δεν είναι ένα στατικό πληροφοριακό σύστημα, αλλά ένα σύστημα σε πλήρη παραγωγική λειτουργία που εξελίσσεται διαρκώς, σύμφωνα με τις ανάγκες των προξενικών αρχών, αλλά και τις οδηγίες της EU-LISA. Εξάλλου, κατά την τελευταία διετία, το νομικό πλαίσιο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν σε διαδικασίες αναδιαμόρφωσης.

β. Από την εκτίμηση όλων των ανωτέρω, λοιπόν, προκύπτει ότι πληρούνται οριακά οι τιθέμενες στο άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ. του Ν. 4412/2016 προϋποθέσεις. Ως προς την τελική αξιολόγηση του αιτήματος από την Αρχή, κρίσιμο είναι ότι κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, η Αρχή οφείλει κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της αυτής να λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Εν προκειμένω, η μη χορήγηση της σύμφωνης γνώμης θα υπερέβαινε την αρχή της αναλογικότητας, καθώς η στάθμιση θα ερχόταν σε αντίθεση με ουσιώδεις όψεις του δημοσίου συμφέροντος. Περαιτέρω, υπέρ της χορηγήσεως σύμφωνης γνώμης συνηγορεί και η αρχή της διασφάλισης της συνέχειας της δημοσίας υπηρεσίας, καθώς η μη κατάρτιση της αιτούμενης συμβάσεως θα οδηγούσε σε αδρανοποίηση της λειτουργίας σοβαρής λειτουργίας του Κράτους. Τέλος, υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις περί κοινής πολιτικής ασύλου αποτελούν κοινή πολιτική της ΕΕ και, συνεπώς, η διασφάλιση της εφαρμογής του σχετικού ενωσιακής προελεύσεως νομοθετικού πλαισίου απολύτως θεμιτά μπορεί να σταθμιστεί με τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και υπηρεσιών στα οποία θεμελιώνεται η Οδηγία 2014/24. Εξάλλου, ήδη η ίδια η Συνθήκη ΛΕΕ προβλέπει ως θεμιτό λόγο περιορισμών και εξαιρέσεων τη δημόσια τάξη και ασφάλεια¹.

¹ Βλ. και σκ. 41 Οδηγίας 2014/24 «Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να απαγορεύει την επιβολή ή την εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, των χρηστών

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Υπουργείου Εξωτερικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη), για την ανάθεση σύμβασης για τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος N-VIS - Φάση 2, προϋπολογισμού 289.556,04 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2019

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης

ηθών, της υγείας, της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή για τη διατήρηση των φυτών, ή και άλλων περιβαλλοντικών μέτρων, ιδίως με βασικό σκοπό την αειφόρο ανάπτυξη, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς τη ΣΛΕΕ.»